

endoskopisk ultralyd, mens computertomografi og MR naturlig nok ikke er tatt med som egne kapitler.

Boken er et oppslagsverk i endoskopisk behandling, som ingen gastrokirurg eller terapeutisk endoskopist kan være foruten. Noe annet kunne man heller ikke forvente av tre redaktører som hver for seg har vært pionerer i utviklingen av terapeutisk endoskopi.

Ronald Mårvik

Nasjonalt Senter for Avansert Laparoskopisk Kirurgi
St. Olavs Hospital

Helsetilstanden i WHO-medlemslandene

Verdens helseorganisasjon

The European health report

156 s, tab, ill. København: Verdens helseorganisasjon, 2002.

Pris CHF 42

ISBN 92890-1365-6

Boken henvender seg først og fremst til helsemyndigheter i Europa-regionen. Den gir en oversikt over helsetilstanden i WHO-medlemslandene, illustrert med kurver og kart. Del tar opp fattigdom, arbeidsløshet, utdan-

ning og andre viktige faktorer for helse. Siste del diskuterer finansieringsordninger og helsetjenestereformer.

Boken er påkostet; papir, layout, grafikk og trykk er fra øverste hylle. Mer enn halvparten av figurene er små kart over regionen, hvor data er gjengitt ved fem farger for fem kvintiler. Disse kartene er små, og sier ikke så mye for en overlangsynt anmelder uten forstørrelsesglass.

Innholdet er en grei oversikt over forventet levealder, dødelighet etc. i medlemslandene. Informasjonen bygger på databasen i Regionkontoret, som også er tilgjengelig over Internett. Del to er holdt i meget generelle former, del tre likeså; nærmest som en påminnelse om at rent vann og luftkvalitet er viktig for helse, og at finansieringsformer, sykehus, primærhelsetjeneste og legemidler er viktige elementer ved utforming av helsevesenet. Vi får vite at norske kvinner ligger på toppen med hensyn til røykevaner. Psykososialt stress og ulikheter er fortsatt tema som årsaker for uhelse, selv om begge begrepene er noe vanskelig å fatte, for ikke å si måle. Det er ganske rikelig med referanser, hovedsakelig til WHO-publikasjoner.

Jeg synes boken har noe uninspirert, selvsagt over seg. Særlig når det gjelder første del. Det er mer spennende å gå direkte inn i databasen og sammenlikne landene på de mange para-

metere som er registrert over tid. Men den treffer kanskje målgruppen riktig, og kan være nyttig for dem som har råd til å kjøpe den.

Harald Siem

Aksjonsgruppen for smittevern i Østersjøregionen

Uoversiktlig om intensiv sykepleie

Adams SK, Osborne S

Intensiv sygepleje

Viden og praksis. 2 utg. 437 s, tab, ill.

København: Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck.

Pris DKK 559

ISBN 87-17-07137-2

Boken er skrevet av og for sykepleiere, og forfatterens intensjon er at den skal være et vesentlig bidrag til intensivutdanningen. Den starter med to kapitler om generelle forhold, så som oppbygging av en intensivavdeling, krav til innredning, sikkerhet og hygiene. Deretter følger sykepleiefilosofi samt en beskrivelse av en typisk pasient ved en intensivavdeling. Videre følger kapitler om organfunksjon og de spesielle forhold som preger kritisk syke pasienter, inklusiv traumatiserte pasienter og pasienter med sepsis og multiorgansvikt. Patofysiologi, prioriterte oppgaver og pleieprinsipper/etikk omtales innledningsvis i hvert kapittel. Kapitlene er illustrert med figurer og tabeller, som stort sett er med liten skrift på grå bakgrunn.

Intensjonen bak boken har nok vært god, men resultatet er ikke vellykket. Boken er uoversiktlig og tung å lese. Tabeller og figurer er utydelige både pga. fargevalg og liten skrift. Fysiologi, pleie, omsorg, behandling og tiltak er blandet sammen og rotete fremstilt. I kapitlet om hjertestans savner man en presis og oversiktlig algoritme i stedet for side opp og side ned om vurderinger, behandlingsmål, sykepleie og omsorg etter gjenoppliving. Defibrillering og medikamentell behandling kommer langt ute i kapitlet og er ikke spesielt fremhevet.

Behandlingen er heller ikke oppdatert, og mange av referansene er gamle. En viktig del av behandlingen ved en intensivavdeling er analgetika og sedativa. Dette omtales meget overfladisk; de vanligste typer analgetika er ikke nevnt, derimot anbefales transkutan elektrisk nervestimulering, fotmassasje med aromaterapi osv. uten at dette kan dokumenteres.

Denne boken kan ikke anbefales til intensivsykepleiere eller andre sykepleiere fordi den er rotete, upresis og lite egnet som oppslagsverk. Det finnes svært gode alternativer til denne boken.

Nina Knutrud Meidell

Intensivavdelingen
Ullevål universitetssykehus

Endokrin behandling av brystkreft

Miller WR, Ingle JN, red

Endocrine therapy in breast cancer

378 s, tab, ill. New York: Marcel Dekker, 2002.

Pris NOK 150

ISBN 0-8247-0787-7

Et sentralt terapeutisk angrepspunkt ved brystkreft er behandling som på forskjellige måter hindrer østrogenets stimulerende virkning på brystkreftceller. Nye medikamenter som er utviklet de senere år, gir nye muligheter både innen forebygging og behandling av brystkreft.

50 klinikere og basalforskere med endokrin forskning innen brystkreft som ekspertområde, var samlet i Skottland i 2001 for å evaluere og diskutere status og fremtidige strategier i forståelsen og behandlingen av brystkreft. Denne boken er et referat derfra. Målgruppen er således først og fremst leger/forskere som arbeider innen feltet brystkreft.

Boken er bygd opp i fire faglige hoveddeler: avansert (metastatisk) brystkreft, tidlig brystkreft, neoadjuvant (preoperativ) terapi og kjemoprevensjon. Under hver av disse omhandles både behandlingsstrategi og de fleste aktuelle endokrine medikamenter/substanser. Hver faglige del avsluttes med referat fra en paneldiskusjon, hvor den fremtidige forskning og behandling diskuteres. Det blir fremhevet i flere deler av boken at de nye effektive østrogenhemmende medikamentene bør testes i neoadjuvante behandlingsprotokoller for best mulig å avdekke prediktive faktorer for effekt. I adjuvant behandling reises også viktige problemstillinger om hvorledes man skal optimalisere effekt og samtidig redusere mulige bivirkninger. Videre omhandles flere aspekter av de nye midlenes muligheter i forebygging av brystkreft (kjemoprevensjon).

Boken har preg av først og fremst å skulle sørge for rask distribusjon av møtets innhold til det øvrige brystkreftmiljø. Således er det ikke lagt vekt på pedagogisk layout, inkludert figurer/illustrasjoner. Det er kun noen få bilder, figurer og tabeller i boken. Boken kan ut fra et pedagogisk synspunkt virke tunglest. For personer med god faglig forståelse er likevel dette en spennende og meget lesbar bok. Den kan ikke erstatte en lærebok, men gir meget god oversikt over dagens situasjon og fremtidige utfordringer ved endokrin behandling av brystkreft. Boken kan således anbefales til leger og forskere med spesiell erfaring i og interesse for brystkreft.

Bjørn Naume

Onkologisk avdeling
Det Norske Radiumhospital HF